

SANAL DÜNYADAN KİTAP KURTLARINA...

İbrahim Tüzer*

Gelişen teknoloji, insan oğlunun özgürlüğünün yanı sıra hayal dünyasının da sınırlarını zorlayarak, hiçbir gizliliğin kalmadığı ve küçüle küçüle bir "köy" haline gelen dünyamızda kendini tüm ağırlığı ile hissettirmektedir. Bu ağırlık, insanların en temel ihtiyaçlarına dahi olanca kuvvetiyle şekil vermek için, zaman ile bir yarış içerisinde. Bilimin ve teknolojinin ulaşmış olduğu son nokta olan "gen devrimi" bunun en canlı bir örneği olarak karşımızda durmaktadır. "Doğal bir hadise" olarak insanların zihinlerinde yer etmiş olan "doğum" ve "ölüm" hadiseleri, artık teknolojinin ağırlığının etkisi altına girerek yeni alacağı şekli beklemekte ve insanların zihinleri, geline bu son noktadaki gelişmeyi adlandırmak için yeni arayışlar içerisine girmektedir.

Yukarıdaki ifadelerimizle, doğumdan ölüme kadar insan hayatı üzerinde söz sahibi olma çabasındaki, "gen mühendisliği"nin mucizelerinden bahsetmek niyetinde olduğumuz anlaşılmasın. Bizim asıl niyetimiz, bir bakıma da teknolojiye geline bugünkü noktaya esaslı bir ışık tutmuş olan "iletişimde çabukluk ve küresellik" de demek olan "internet mucizesi"nin sahamızla alakalı olan kısmından bahsetmektir.

Günümüz insanının hayatının her alanında müracaat ederek, bilginin derinliğinde kaybolup zaman ve hız kavramlarına karşı koyduğu bu harikulâde olaydan bahsetmek, elbette ki bu yazımızın sınırlarının çok üzerindedir. Biz sadece bu derinliğin içerisinde çok küçük yer kaplayan fakat içerik itibarıyla hafızamızın alamayacağı genişlikte olan bir kısımdan, sınırlı olan sayfamızın müsaadesi ölçüsünde bahsetmeye çalışacağız.

Maksim Gorki'nin, "Kitaplar, yaşamınızı daha çekilir hale sokarak size dostça hizmet edecek, düşüncelerin, duyguların ve olguların dolaşık ve gürültülü karmaşasında yolunuzu bulmanıza yardım edecek, kendinize ve başkalarına saygı duymayı öğretecek, yüreği ve akli insanlık sevgisiyle dolduracaktır" (Edebiyat Yaşamım s.25) dediği gibi insanlar, hayatlarının her dönemlerinde yemeğe ve içmeye ihtiyaç duydukları gibi, kalbî ve akli doyuma ulaşip kendilerini ifade edebilmeleri için de okumaya ihtiyaç duyarlar.

"Okuma" insanlık tarihinin her döneminde karşımıza çıkan bir eylem olmuş, insanlar bu eylemi gerçekleştirip daha çok kitaba ulaşabilmek için kalıcı çözümler üretmeye çalışmışlardır. Bu çözümler, kimi zaman taş işlenip nesilden nesile aktarılmış, kimi zaman hayvan derileri üzerinde daha faydalı olmayı beklemiş, kimi zaman da mum ışığında geceler boyu göz nuru olup bir mücellitin elinden çıktıktan sonra bir müzehhibin elinde ebedileşmiştir. Evet, kitap tüm insanlık tarihi boyunca vazgeçilmeyen bir ihtiyaç olarak karşımıza çıkmıştır.

Asırlardır devam eden bu "eylem" günümüzde ise dijital ortamda her türlü ses ve görüntü ile birlikte insanların kalbî ve akli ihtiyaçlarını karşılamak için varlığını sürdürmektedir. Kitabın, kusursuz ses ve görüntü ile dijital ortamdan okunması bu ihtiyacı ne derecede karşılar, bu husus başka bir yazının konusu olabilir. Bizler Stephen King'in dediği

*Arş. Gör. Kırıkakle Üni. Fen-Edeb. Fak. Türk Dili ve Edeb. Böl.

gibi "kitapların ağırlıklarının ve kokularının hissedilmesi"nin gerektiğine inanıyoruz. Kitaba dokunulduğunda hissedilen hoş duygu, öyle tahmin ediyoruz ki gerçek manadaki kitap kurtları tarafından da özlenen bir duygudur.

Değınmekte fayda gördüğümüz husus ise kitapla içli dışlı olan, edebiyat, sanat, kültür ve dil sahalarına ilgi duyanlar için bu "sanal dünyanın" vazgeçilmez bir kaynak olduğudur. Adı geçen sahalarla alakalı yüzlerce web sayfasının yer aldığı bu dünyada, ilgililerinin oldukça faydalı bulacağını ümit ettiğimiz altı web sayfasını tanıtmaya çalışacağız.

<http://www.sanalkutuphane.net> adresinden ulaşılan bu web sayfası kitap, kültür, dil ve edebiyatın dışında, internet ortamından ulaşılmak istenen her türlü bilgiyi bünyesinde barındıran bir site olma özelliğini taşımaktadır. İnternette yer almaya başladığı 28.09.1998 tarihinden bu güne 341.500 meraklı tarafından ziyaret edilen web sayfası, özellikle "kitap kurtları"nın en sık ziyaret ettikleri sitelerin başında gelmektedir.

Web sayfasının sol köşesinde siteye dahil edilmiş konu başlıklarının listesi, aranan bilgiye daha hızlı bir şekilde ulaşmak için büyük kolaylık sağlamaktadır. Burada, *gazete, dergi, kitap, kütüphane, dil, edebiyat, çevre, eğitim, coğrafya*, ve *müzikten* tutun da *alış veriş, otomobil, insan kaynakları* gibi çok değişik konularda bilgilere ulaşmak mümkün hale getirilmiştir. Örneğin, bu konular arasından "*dil*" ile alakalı bilgiye ulaşmak isteyenler, bu başlığı seçtiklerinde 31 tane "*dil*" ile alakalı İngilizce, 5 tane de Türkçe siteye kolaylıkla ulaşabileceklerdir. Özellikle bu kısımdan, 55.000 sözcük, 90.000 sözcük anlamı ve 30.000 kadar kullanım örneğine yer veren "*Türkçe Sözlük*" adlı site "*dil*" konusuyla ilgilenen meraklılarını beklemektedir.

Bunun yanı sıra web sayfasında "genel arama motorları"nın hemen altında 140 tane, hemen hemen her konudan kitabın yer aldığı bir "*kitap tanıtım*" kısmı yer almaktadır. Her ay 15 yeni kitabın eklendiği bu kısımda yer alan kitaplar, kapak resimleri, yazar ve eseri hakkında kısa bilgiyle birlikte meraklılarına duyurulmaktadır. Web sayfasında kitap tanıtımlarının yer aldığı bu bölümün yanı sıra, Melih Cevdet Anday'dan Oktay Rıfat'a, Necip Fazıl'dan Nazım Hikmet'e kadar 135 şairin 1.600 şiirinin yer aldığı "*şiir demeti*" adlı web sayfasına da ulaşmak şiir severler için çok kolay ve çabuk hale getirilmiştir. Ayrıca, şiirlerin yer aldığı bu sayfada, şairlerin şiirlerini kendi seslerinden dinleme imkanı da hoş bir güzellik olarak düşünülmüştür.

Aynı zamanda 17 değişik konuda 950 farklı fıkranın yer aldığı sitede Salvador Dali'nin 130 resimden oluşan "sanal resim sergisi"ni gezmek meraklıları için mümkün kılınmıştır. Ekonomi haberlerinden tutun yeni vizyona girmiş filmlerin de tanıtıldığı bu web sayfası üzerinden "*Hürriyet, Milliyet, Sabah, Cumhuriyet, Zaman ve Radikal*" gibi gazetelere anında ulaşp "*Alem Fm, Show Radyo, Kent Fm*" gibi ulusal yayın yapan radyoları da dinlemek mümkündür.

"*İyi.net, ZİRVE20.net, hepberaber, ZİRVE100, sayacNet, TR8.Net*" gibi web sayfaları tarafından da desteklenen "sanalkutuphane", Diyarbakır'da görev yapan bir öğretmenin imkansızlıklar sebebiyle okulunda bulunmayan kütüphanesini, sanal ortamda "*imece.org*" adıyla kurmaya çalışarak, çoktandır unutulmuş olan "yardımlaşma ahlakı"nı yeniden kazandırmaya çalışmaktadır. Bu site, her gün daha iyiye giderek meraklılarına hizmet vermeye devam etmektedir.

<http://www.ideefixe.com> adresinde meraklılarına hizmet veren bu web sayfası Burak Günay ve arkadaşları tarafından hazırlanmaktadır. "IDÈEFIXE" Türkiye'de kültür ürünleri denilince akla gelen, en gelişmiş web sayfalarından bir tanesidir. 3 Mart 1999 tarihinden itibaren internette yer almaya başlayan bu site, 40.000 civarında kitabı veri tabanına aktararak ülkemizde yayınlanan tüm kitapları, kataloglamak ve internet kullanıcılarına açmak amacıyla hizmete girmiştir.

Kitapların yanı sıra, müzik eserleri ve video ürünlerinin de meraklıları için tanıtıldığı bu sitede aynı zamanda tanıtılan tüm eserleri satın alma imkanı da vardır. "IDÈEFIXE"de günün kitabı ile beraber günün albümü ve günün filmi de internet kullanıcıları için seçilip yayınlanmaktadır. "*Fantastik, polisiye, çizgi roman, karikatür, popüler bilim, kişisel gelişim, anne baba kitapları ve roman-öykü*" konularında daha birçok kitabın yer aldığı bu web sayfasında her hafta, okuyucuları ile buluşan 5 yeni kitap tanıtılmakta, site hazırlayanlarının tavsiye ettiği 5 kitabın listesi yayınlanmakta ve de en çok satan 10 kitap, kitap kurtlarının bilgisine sunulmaktadır.

Bu web sayfası tüm bunlarla beraber, kitap ve kültürle ilgili bir dizi dergiyi takip etmekte ve her birinin "içindekiler sayfası"nı büyük bir titizlikle meraklıları için yayınlamaktadır. Kitap eleştirilerini, yorumları dergilerden takip edenler bu siteden yayınlanan "*Adam Öykü, Adam Sanat, Dergah, Halkbilimi, İstanbul, Virgül, Varlık, Papirüs, Mizan, Milliyet Sanat, Toplum ve Bilim, Kitap-lık*" gibi dergilere kolaylıkla ulaşip onları okuyabilmektedirler.

"Erken Uyarı Sistemi" adı verilen bir de üyelik sisteminin bulunduğu bu siteye kitap, müzik ve film meraklıları "e posta" adreslerini kaydedip üye oldukları takdirde, yeni çıkan tüm kitaplar, müzik eserleri ve video ürünleri hakkında haberdar edilmektedirler. Örneğin, kitap konusunda bilgilenmek isteyen bir meraklı, üye olduğu takdirde "*politika, şiir, edebiyat, İslâm, referans-kaynak kitap, çocuk kitapları, sağlık, eğitim, aile, dinler-mitolojiler, felsefe, tarih, ve ekonomi*" gibi konularda yayınlanan kitaplar hakkında bilgilendirilmektedir.

Web sayfasının "sizin için seçtik" adlı kısmında ise, gündemde olan konularla alakalı kitapların listesi yayınlanmaktadır. Örneğin şimdilerde, genetik şifresinin çözülmesiyle alakalı olarak genlerle ilgili kitapların listesi bu konunun meraklıları için verilmektedir. Her geçen gün daha fazla genişleyen "IDÈEFIXE" kitap kurtlarının oldukça faydalı bulacakları bir sitedir.

<http://www.kitapnet.com.tr> adresinden ulaşılan ve kitap kurtlarının ilgisini çekeceğini umduğumuz bu web sayfası, Sosyal Yayınları tarafından hazırlanmaktadır. İnternette yer almaya başladığı günden bu güne kadar 117.452 kitap meraklısı tarafından ziyaret edilen bu sitenin en büyük özelliği, tanıtılan kitapların aynı zamanda da satışa sunuluyor olmasıdır. Bu siteden kitap satın almak isteyenlerin satışa sunulan bu kitaplara etiket fiyatından %20 daha ucuza sahip olabilme gibi bir avantajları da vardır.

Satın alınan kitapların okuyucuya posta ile ulaştırıldığı site de kitap kurtlarının 25.000 den fazla kitaba ulaşmaları ve eğer dilerlerse satın almaları mümkün kılınmıştır. Haftanın kitabı ve ayın kitabının da seçildiği bu web sayfasında ulaşmak istediğiniz kitabın adını veya yayın evinin adını ya da yazarının adını, "hızlı arama motoru"na yazarak çok çabuk bir şekilde ulaşabilirsiniz.

"*İnceleme-araştırma, düşünce, tarih, edebiyat-roman, şiir, eğitim, psikoloji, sözlük, fotoğraf, bilgisayar, edebiyat-öykü, edebiyat-fantastik kurgu, araştırma-tarih*" gibi konularla alakalı kitapların yer aldığı bu siteye "e posta" adresinizi kaydedip üye olursanız, son çıkan kitapların listesi "e posta" yolu ile size gönderilmektedir. Tüm bunların yanı sıra "en çok satan kitaplar"ın listesinin de yayınlandığı bu web sayfası kitap, kültür, edebiyat, sanat meraklıları ve internette dolaşmaktan zevk duyanlar için çoktan ziyaret edilmeyi hak etmiştir.

<http://www.kitapyurdu.com.tr> adresinden ulaşılabilen bir başka site de "kitap kurtlarının sitesi" sloganıyla meraklılarına seslenen ve içerik olarak bir hayli zengin olan sitedir. Web sayfasının adresinden de anlaşılacağı gibi bu site tam bir kitap yurdudur. "*Bilim-mühendislik, çocuk kitapları, edebiyat, sanat, dil, felsefe-düşünce, islâm, tarih, müzik, eğitim, ders kitapları ve hukuk*" ile alakalı kitapların yer aldığı bu web sayfasında adı geçen konulardaki kitaplara ulaşmak çok kolaydır. Meraklılarının yapması gereken tek şey ilgi duyduğu kitapların bulunduğu konu başlığına bakmaktır. Bununla beraber, ulaşılan bu kitaplara eğer istenirse, kredi kartı hesap numarası verilerek sahip de olunabilir.

A'dan Z'ye, şair ve yazarların eserleri ile beraber yer aldığı bu sitede "e posta" yolu ile bu şair ve yazarlarla görüşmek, onlarla eserleri üzerine sohbet etmek de mümkündür. Ama böyle bir sohbeti gerçekleştirebilmek için öncelikle görüşmek istediğiniz şair veya yazarın böyle bir web sayfasından haberi olması ve "e posta" adresini bu sayfaya kaydetmiş olması gerekmektedir. Kitapyurdu.com'a üye olarak ilgilendiğiniz konularda yeni çıkan kitaplar hakkında önceden bilgileneceğiniz gibi üyelere olan bazı kampanyalardan da faydalanma imkanına bulunmaktadır.

Bu web sayfasını diğer bir özelliği ise, "eski kitaplarınızı küflendirmeyin, deşış tokuş edin ya da satın para kazanın" sloganıyla "*sahaf*" başlığı altında kitap severleri buluşturarak, eskimiş kitapların tekrar değerlendirilmesine fırsat sağlıyor olmasıdır. Kitap takasında bulunmak veya eski kitaplarını satmak isteyenlerin mesaj bıraktığı bu siteye üye olmak şartıyla bu mesajları okuyup, ortak ilgi alanlarınız olan kitap severlerle tanışıp haberleşmeniz mümkündür.

Her on beş günde bir, gündemle alakalı mini bir de anketin yapıldığı sitede tüm bunların yanı sıra bir de ödüllü bulmaca yer almaktadır. Bulmacayı doğru olarak yanıtlayanların hediye olarak kitap kazandığı bu web sayfası, kitap kurtlarının ziyaret edebilecekleri, oldukça faydalı sitelerden bir tanesidir.

<http://www.remzi.com.tr> adresinden ulaşılan diğer bir site de köklü bir geçmişe sahip olan Remzi Kitabevi'nin hazırlamış olduğu web sayfasıdır. Kitabevinin baskısını yaptığı 750'den fazla kitabın bilgisine ulaşılabilen bu siteden, beğenilen kitapların satın alınması da mümkündür. Üstelik muayyen bir miktarın üzerinde sipariş verildiğinde kitabevinin uyguladığı indirimlerden de faydalanma imkanı vardır.

Web sayfasına "e posta" adresinizi bırakıp üye olduğunuz takdirde, yeni çıkan kitapların listesini "e posta kutunuzda" görebilirsiniz. Yayınevinin baskılarını yaptığı yeni kitapları sürekli olarak "*yeni yayınlar*" başlığı altında duyurması, kitap severleri yayınevine kadar gitme zahmetinden de kurtarması bakımından önemlidir.

"Arama motoru" ile desteklenen bu sitede "*edebiyat, çocuk kitapları, eğitim ve bilim, yaşam, iş ve yönetim, sanat, bilim kurgu, tarih*" gibi konularda yayınlanmış kitapların isimlerini ve fiyatlarını görüp dilerseniz sipariş edebilirsiniz. Örneğin "*edebiyat*" sahasında

Remzi Kitabevi tarafından yayınlanmış kitaplara baktığımız da “*Shakspeare, Yunan ve Latin klasikleri, dünya klasikleri, dünya edebiyatından seçmeler, Türk yazarları, şiir kitapları ve edebiyatçılar*” gibi konularda yayınlanmış kitapları görmemiz mümkündür.

Yazarlar ve yazıları ile alâkalı bilgilerin de yer aldığı “remzi.com”da örneğin, Emre Kongar’ın 1996 yılından bu yana yayınlanmış tüm yazılarına ulaşma imkanı bulunmaktadır. Remzi kitabevini böylesine faydalı bir çalışmasından dolayı tebrik etmemek mümkün değildir. Umarız bu yayınevimizin yapmış olduğu hizmet, diğer yayın evlerimize de örnek teşkil eder ve onlar da yayınlarını yapmış oldukları kitapları, daha kısa sürede tanımamız açısından, “sanal ortama” taşırlar.

<http://www.epikraf.fişek.com> adresinden ulaşılan bir başka web sayfası ise, İstanbul Teknik Üniversitesi Fizik Mühendisliği Bölümü’nde okuyan Emre Sururi Taşçı tarafından hazırlanmaktadır. Çok sayıda yazar, şair ve eserlerinin yer aldığı bu site kitap kurtlarının aradıkları yazı ve şiirleri bulabilecekleri bir yer olması bakımından önemlidir.

Ahmet Arif’in “*Akşam Erken İner Mahpushaneye*” adlı şiirinden Cemal Süreyya’nın “*Eşdeğeriyle Yan*” adlı şiirine, Roland Barthes’ın birçok yazısından Michel Foucault’un “*Kelimeler ve Şeyler*” adlı kitabına kadar daha pek çok konuda orijinal yazıların yer aldığı bu web sayfası, kitap severlerin göndermiş oldukları yazılar ile de her gün biraz daha genişlemekte ve daha faydalı hale gelmektedir. Bu sitenin “*Yazarlar ve Şairler*” kısmında “*Ahmet Haşim, Behçet Necatigil, Asaf Çelebi, Murathan Mungan, Oğuz Atay, Sezai Karakoç, T.S.Eliot*” gibi daha bir çok şair ve yazara yer verilerek, onları eserleri ile tanıtmaya işine girişilmiştir.

Yazımızın başında da belirttiğimiz gibi sayıları yüzleri aşan “*edebiyat, kültür, dil, sanat, eğitim v.b*” konularda içeriğe sahip olan web sayfaları, bu konularda meraklı olanlar için vazgeçilemeyecek bir kaynak olma özelliği göstermektedir. “Sanal dünya”nın, ilgililerine tanıdığı bu ortamdan, sadece fikir olması bakımından örnekler sunmaya çalıştık. Hayatımızın vazgeçilemeyecek bütünü oluşturulan kitaplara ulaşma noktasında çok az dahi olsa bir katkımız olmuşsa hedefimize ulaştığımız demektir.